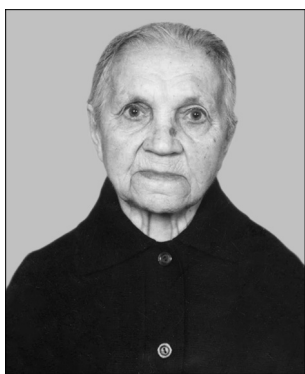

В. М. Ханко, В. Д. Міщанин

Назарчук Мотрона Савівна

НАЗАРЧУК Мотрона Савівна (06(19). 11. 1911, с. Малі Будища, нині Зіньків. р-ну Полтав. обл. – 11. 09. 2008, Запоріжжя) – майстриня декоративного розпису. Сестра А. Каші. Навч. і одночасно працювала в майстерні, що належала «Кустар-кредиту» й функціонувала при Опішнян. керам. пром. школі (1927–29; викл. І. Гопкало, М. Кришталь, Н. Оначко), Опішнян. школі майстрів худож. кераміки (1937–39; викл. А. Каша, І. Ксьондзенко, А. Назаренко, Х. Сакул), де 1939–41 була молодшим інструктором. Працювала малювальницею в Опішнян. пром. артілі, згодом на заводі «Худож. керамік» (1929–33, 1943–67); на керам. заводі Диткомісії при ЦК Грузії (Тбілісі, 1933–34); Васильків. гончар. артілі та Будян. фаянс. заводі (1935–36); живописець цеху майоліки Запоріз. заводу стінових матеріалів (1973–85). Диплом 1-го ступеня Полтав. облвиконкому (1947). Запровадила у виробництво бл. 150 орнаментів. Її вироби експонували в Києві, Львові, Москві. Учасниця респ., всесоюз., міжнар. мистецьких виставок і конкурсів у Парижі (1937), Марселі (Франція, 1957–58), Брюсселі (1958), Остенде (1960; обидва – Бельгія), Монреалі (Канада, 1967), Бірмінгемі (Велика Британія, 1974). Розмальовувала глиняні форми, створені М. Сердюченком, Т. Демченком, О. Марехою, І. Біликом, зокрема посуд (глечики, куманці, барильця, баклаги, макітри, супниці, тарелі, тарілки), а також декор. вироби та дит. іграшки, плитки для зовн. оздоблення будинків, інтер'єрів вокзалів переважно в техніці підполив'яного контур. малювання з використанням рослин. мотивів барок. характеру, зрідка – у техніці фляндрування. Одна з характер. ознак її робіт – орнамент укладала в широку смугу в найопуклішій частині виробів. Розкішно трактовані рослинні візерунки Н. узгоджені з округлими формами виробів чи площинами керам. плиток. Деякі роботи зберігаються у НМУНДМ (Київ), Полтав. худож. і краєзн. музеях, Нац. музеї-заповіднику укр. гончарства в Опішні (Полтав. обл.), Донец., Запоріз. ХМ, Канів. музеї нар. декор. мистецтва (Черкас. обл.). Серед учениць – Л.

Дацінька, Л. Жижур, А. Канівець, О. Острянин.

Фотоілюстрації

Основні твори

«Т. Шевченко» (1938, співавт.), «Баранець» (1940), «Куманець» (1949), «Глечик» (1950, співавт.).

Рекомендована література

1. Матюшенко В. Золоті у неї руки // Під прапором комунізму. 1962, 10 серп.;
2. Пошивайло С. Мотрона Назарчук: Спогади (До 90-ліття від дня народж. Мисткині) // Укр. керамол. журн. 2001. № 1;
3. Міщанин В. Сторінки із життєвого шляху та родинної історії Мотрони Савівни Назарчук (до 100-річчя від дня народж.) // Полтав. краєзн. музей: Зб. наук. ст. П., 2012. Вип. 7;
4. Його ж. Мотрона Назарчук: Життя і творчість. Опішне, 2019.

Бібліографічний опис:

Назарчук Мотрона Савівна / В. М. Ханко, В. Д. Міщанин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71338>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).